

Нормальний розвиток дитини від 3-х до 5 років

Що діти можуть та мають робити в такий цікавий та активний період свого життя: 4 – 5 років? Як самостійно допомогти дитині у її розвитку та коли слід звернутися до лікаря.

Ваша дитина в 4 роки

Соціальний/емоційний розвиток

- захоплено робить нові речі
- більш творчий в іграх “буцімто”
- хоче більше грати з іншими дітьми, ніж самостійно
- взаємодіє з іншими дітьми
- грає в “маму” і “тата”
- часто не може сказати, що справжнє, а що вигадане
- дитина говорить, що їй подобається і що цікавить

Мова/комунікація

- розповідає історії
- співає пісні та розказує віршики
- знає деякі правила граматики, наприклад, коли правильно говорити “він” чи “вона”
- може сказати ім’я та прізвище

Що робити? Як Ви можете допомогти Вашій дитині

- грайте з дитиною ігри “буцімто”. Нехай дитина виступає лідером, а ви повторюйте за дитиною.
- запропонуйте дитині змодельовати майбутню подію в ігровій формі, яка може її схвилювати. Наприклад, сходити в дитячий садок або залишитися на ночівлю у бабусі.
- давайте дитині можливість вибору. Нехай дитина вибирає, що їй одягнути, чим гратись, що перекусити. Обмежуйте вибором від 2 до 3.
- під час гри дозволяйте дитині самостійно вирішити проблеми, які виникають у спілкуванні з дітьми, але будьте поряд, щоб допомогти, коли це знадобиться.
- заохочуйте дитину використовувати слова, ділитися іграшками, гратися по черзі з іншими дітьми.
- грайте в ігри, які розвивають уяву, наприклад, як вишукано одягнутися і т. д.
- розмовляйте граматично правильно з дитиною. Наприклад замість “Мама хоче, щоб ти підійшов сюди”, треба сказати: “Я хочу, щоб ти підійшов”.

Когнітивний розвиток

- називає деякі кольори і деякі цифри
- розуміє мету рахунку
- починає розуміти час
- запам’ятовує частину історій
- розуміє зміст “такий самий” та “різний”
- малює чоловічка з 2 – 4 частинами тіла
- використовує ножиці
- починає перемальовувати деякі великі літери
- грає в карткові чи настільні ігри
- розказує вам свої думки про те, що станеться далі в книжці

Моторний

- стрибає і стоїть на одній нозі до 2-х секунд
- переливає, ріже під наглядом, перемішує продукти
- ловить м'яч

Що робити? Як Ви можете допомогти Вашій дитині

- використовуйте слова “спочатку”, “потім”, “врешті-решт”, коли говорите про щоденну діяльність. Це допомагає дитині вивчити послідовність подій.
- відповідайте на питання дитини “Чому?”. Якщо ви не знаєте відповіді, скажіть “Я не знаю” або допоможіть вашій дитині знайти відповідь в книжці, в інтернеті чи спитавши у іншої дорослої людини
- коли ви читаєте з дитиною, просіть її переказати прочитане
- проговорюйте кольори в книжках, на картинках та кольори домашніх предметів
- рахуйте звичайні предмети – сходи, вагони іграшкового поїзда і т. д.
- вчіть вашу дитину гратися на вулиці в квача, хованки та ін.
- слухайте улюблену музику з дитиною, танцюйте з нею. По черзі повторюйте рухи один одного.

Ваша дитина в 5 років

Соціальний/емоційний

- хоче догодити друзям
- хоче бути схожою на друзів

- легше погоджується з правилами
- дитині подобається танцювати, співати і робити вистави
- знає, які є статі
- може сказати що правда, а що – вигадка
- показує свою самостійність
- іноді дуже вимоглива, іноді товариська

Мова/комунікація

- говорить чисто
  - розповідає короткі історії, використовуючи складні речення
  - використовує майбутній час
  - говорить ім'я і адресу
- Що робити? Як Ви можете допомогти Вашій дитині***
- продовжуйте виділяти час на гру, на прогулянки в парку. Давайте дитині більше свободи у виборі ігор з друзями. Нехай вирішує свої проблеми самостійно
  - може почати вживати ненормативну лексику, як один із шляхів отримання незалежності. Не звертайте увагу на це, зробіть маленьке зауваження. Замість цього похваліть дитину, коли вона ввічливо просить щось і спокійно реагує на відповідь “ні”
  - вивчіть з дитиною домашню адресу і телефон
  - коли ви читаете з вашою дитиною, попросіть її передбачити кінцівку оповідання
  - заохочуйте дитину переказувати оповідання, дивлячись на картинки.

Когнітивний розвиток

- рахує більше 10 предметів
  - може малювати чоловічка з 6 частин тіла
  - перемальовує трикутник і інші форми
  - може писати деякі букви і цифри
  - знає про предмети, які використовує щодня, такі як, гроші чи їжа
- Моторний розвиток***
- стоїть на одній нозі 10 секунд і більше
  - стрибає та може перестрибнути щось

- може зробити сальто
  - використовує виделку і ложку, може використовувати столовий ніж
  - може користуватися туалетом самостійно
  - гойдається на гойдалках, всюди лазить
- Що робити? Як Ви можете допомогти Вашій дитині***
- навчайте вашу дитину таких понять як “ранок”, “обід”, “вечеря”, “завтра”, “вчора”. Починайте вивчати дні тижня
  - використовуйте інтереси дитини у спільній роботі. Наприклад, якщо дитині подобаються тварини, сходите разом у зоопарк
  - зберігайте олівці, крейду, ножиці у коробці. Заохочуйте дитину малювати і робити творчі проекти
  - вчіть вашу дитину розгойдуватися та стрибати
  - гуляйте з дитиною в парку, вчіть їздити на двоколісному велосипеді.

Практичний психолог
Сомова М.А.